

Schaken wordt swingender

Jeugdige schakers achter de borden in buurtcentrum Romein in Maastricht.

foto Johannes Timmermans

Storm loopt het nog niet bij de jeugdafdeling van de Maastrichtse schaakclub MSV-VSM. Maar er zit wel groei in Pionnestörm, zoals de jeugdafdeling sinds 2007 heet. In de slipstream van de nationale schaakbond (KNSB) doet Maastricht er alles aan om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met de sport.

door **Giel Hendrix**

Een belangrijke rol bij de kennismaking met de schaaksport is weggelegd voor schoolschaak. SpeelZ noemt de schaakbond het project, dat kinderen probeert warm te maken voor het bordspel. Ook de Maastrichtse fusieclub MSV-VSM houdt zich er intensief mee bezig. Met schaken onder schooltijd, maar ook daarbuiten. „De vraag naar schaaklessen op en rond de school is haast overweldigend”, zegt jeugdleider Jo Hermans. „Zowel voor lessen tijdens schooluren, als ook in de buitenschoolse opvang. We hebben moeite om alle aanvragen bezet te krijgen met gekwalificeerde trainers.

Maar onze hoop en droom is een doorstroming te krijgen van schoolschaak naar breedteschaak en topschaak.” Daarbij helpt het natuurlijk wel dat de schaaksport verlost wordt van het beeld van oudere mannen die gebogen zitten over een bord met 64 velden en 32 stukken. „De groep wordt steeds groter”, zegt Patrick Geene, die in Maastricht de algemene leiding heeft. „De sport raakt langzaam zijn imago van grijze pakensport kwijt. Ook het elitaire gaat er vanaf. We slagen er toch in de jeugd ervoor te interesseren, het wordt zagezegd een beetje swingender.” Dankzij het internet heeft schaken aan populariteit gewonnen. Maar dat botst natuurlijk weer met dat

Schaakbond wil meer uit jeugd halen

De Nederlandse schaakbond (KNSB) telt momenteel 20.218 leden. Het aantal jeugdigen is vorig jaar teruggelopen van 5752 (2006) naar 5678 (2007). Via SpeelZ hoopt de bond meer jeugd geïnteresseerd te krijgen in de schaaksport.

Het is een jeugdproject dat zich richt op de kinderen van de basisscholen. Deelnemende scholen kunnen een lespakket bestellen. Ieder pakket bevat schaakmateriaal en lesmateriaal en is geschikt om les te geven aan groepjes van tien kinderen. Deelnemers aan SpeelZ

zijn gedurende een jaar lid van de KNSB. Daarnaast is de schaakbond per 1 september begonnen met een nieuwe opzet van de jeugdtrainingen, die de talenten de kans moeten bieden om het optimale uit zijn kwaliteiten te halen.

andere beeld van de jeugd die te dik wordt, te weinig beweegt en teveel achter de computer zit. „Dat past niet bij onze opvattingen over jeugdschaken”, weerlegt Patrick Geene. „Je hoeft geen uren achter elkaar achter een bord te gaan zitten. Een uurtje is al genoeg. Schaken is een sociale sport, waar je andere mensen ontmoet. En bij landelijke bijeenkomsten is ook veel ruimte voor andere activiteiten zoals

voetbal en tafeltennis. Nee, daar wordt op gelet. Zo hebben we onlangs nog een schaakkamp gehad in Zutendaal. Daar was bewust maar één dagdeel ingeruimd voor schaken, de rest werd gevuld met andere dingen.” In Maastricht krijgen de kinderen les via een stappenmethode, die begint op het niveau van kinderen die de basisregels nog niet kennen en bij haast alle Nederlandse clubs

wordt gebruikt. Een strategie die ook past bij de ontwikkelingspsychologie die moet worden gevolgd bij het aanleren van nieuwe thema's. „Natuurlijk heeft de een er meer aanleg voor dan de ander. Daarom hebben wij ook een speciale talenten/topgroep, die een aangepast trainingsschema volgt. We hebben acht jonge spelers bij de talenten en vier topspelers. Je hebt jonge spelers die al een ELO-rating van 1100 tot 1200 hebben. Er zijn denk ik geen duizend Nederlandse schakers die dat hebben. Om beter te worden moeten die wel minstens gelijkwaardige tegenstanders hebben om tegen te spelen.” Kinderen vinden is een probleem, ze behouden is een ander. De schaakbond heeft er enkele jaren geleden onderzoek naar laten doen. Maar eigenlijk kun je de oorzaken ook wel zo benoemen. Patrick Geene: „Die zullen wel overal hetzelfde zijn. Op latere leeftijd komen kinderen met andere sporten in aanraking. Ze hebben meer te doen dan alleen maar schaken. De bond is daar ook mee bezig, met als ultieme doelstelling een Nederlandse wereldkampioen. Dat klinkt

pretentius, maar het geeft wel aan dat het serieus genomen wordt. Het zou natuurlijk wel goed zijn voor de populariteit van onze sport. Je hoeft niet per se op heel jonge leeftijd te beginnen om goed te worden. We hebben ook een jongen in de club die als 12-jarige begon en binnen een jaar al aan het Limburgs kampioenschap kon deelnemen. En aan de andere kant hebben we ook een E-team dat voor het eerst heeft deelgenomen aan het NK en daar zestiende werd. Die groep was zo jong dat zij volgend jaar nog eens kan deelnemen aan dat NK tot en met 10 jaar.” In Maastricht trainen de jongeren elke woensdag, tussen 18.00 en 20.30 uur in verschillende groep. Stap 1 (kinderen 5-6 jaar) en 2 van 18.00 tot 18.45 uur en stap 3 en 4 van 19.45 tot 20.30 uur. Pionnestörm Maastricht heeft ook een opstapgroepje voor de hele kleintjes. De kinderen die aan Stap 5 en 6 bezig zijn, zijn over het algemeen iets ouder en met hen wordt een begin gemaakt aan de integratie met de senioren, die op dinsdag bij elkaar komen. Deze jeugd doet ook mee aan de seniorencompetitie.